

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט, שהתקיימה ביום ג'
7.4.59, בשעה 14.30.

נ כ ח ו:

חברי הוועדה: ז. ורהפטיג - היו"ר
ע. איכילוב
ב. אזניה
י. אלון
ב. ארדיטי
מ. בגין
י. בורג
ד. בר-רב-האי
י. כמיס
ב. לוקר
ח. צדוק
י. קליבנוב
מ. קסיס
ח. רובין
י. רוזנברג
י. שופמן

מוזמנים: מר בר-יהודה - שר הפנים
מר ידין - המשנה ליועץ המשפטי לממשלה
מר גלאס - נציג משרד המשפטים
מר גוברמן - נציג משרד הפנים

סדר-היום: חוק לתיקון פקודת העיריות (פס' 16),
חשי"ט - 1959.

== ==

היו"ר ז. ורהפטיג: אנחנו מטפלים עכשיו רק באותו חלק של התיקון
הנוגע לבחירות הקרובות. בחלק השני, הנוגע
לבחירות בדרך כלל, נדון לאחר הפגרה.

ח. רובין: אני מציע שיו"ר הוועדה יודיע על כך במליאת הכנסת
ותהיה על כך החלטה פורמלית של המליאה.

היו"ר ז. ורהפטיג: אני מסכים.

סעיף 11

היו"ר ז. ורהפטיג: אני חושב שהגענו לכלל הסכמה כי פנקס הבוחרים
הכללי ישמש בסיס לבחירות לעיריות, והחברים
יוותרו על הצעתם להוציא מהפנקס הכללי את כל אלה שלא גרו תקופת זמן
מספקת ברשות מקומית בה הם מצביעים. כמו כן תהיה רשימת עררים לגבי הבחירות
לכנסת ורשימת עררים רק לגבי הבחירות לעיריות, בה יכללו רק אלה שיוכלו
להוכיח שביום הקובע גרו באותה רשות מקומית.

ע. איכילוב: היתה הצעה לתת זכות בחירה רק למי שגר 6 חדשים
לפני היום הקובע ברשות מקומית פלונית, ואני
תומך בהצעה זו. היתה הצעה של 3 חדשים לפני היום הקובע, והיתה הצעה של
שר הפנים - יום קובע בשנה שקדמה לשנת הבחירות.

שר הפנים י. בר-יהודה: אינני מסכים לשום אבחנה בין שתי רשימות. יש רק פנקס
בוחרים אחד, והמערער על פנקס זה צריך להוכיח שהיה
תושב ברשות פלונית עד 31 בדצמבר בשנה שקדמה לשנת הבחירות.

היו"ר ז. ורהפטיג:
נתגבשה הצעה האומרת שהבחירות לעיריות יתקיימו על סמך פנקס הבוחרים לכנסת וקבלת עררים על אי-הכללה בפנקס זה מותנית בכך שהמערער יוכיח כי ב-31 בדצמבר לשנה שקדמה לשנת הבחירות גר דרך קבע ברשות המקומית בה הוא רוצה להצביע.

אני מתנגד להצעה זו.

ח. רובין:

לגבי הבחירות הקרובות לעיריות, מציע אני לקבל את הצעת הממשלה בסעיף 11. כאשר נדון על הסדר קבוע, אחמוך בקיוף שני פנקסים.

י. שופמן:
ביחס לאלה הכלולים כבר בפנקס הבוחרים, מוכן אני לקבל את הצעת שר הפנים שאין להוציאם בכל מקרה מהפנקס.

אשר לאלה הרוצים שיכללו אותם בפנקס הבוחרים, הם צריכים להוכיח שב-31 בדצמבר היו תושבי רשות מקומית בה רוצים להצביע.

ע. איכילוב:
אני מציע ששר הפנים חייב יהיה להוציא מפנקס הבוחרים לכנסת את אלה אשר עד חודש אוקטובר הודיעו למרשם התושבים שעברו למקום אחר.

מר ידין:
בנוגע להעברה ממקום למקום יש לדעתי לעשות שני תיקונים בחוק פנקס הבוחרים:

(א) אפשרות, שהוצעה על ידי הממשלה, לערור לחברי

ועדת הפנקס;

(ב) ניסוח ברור, הקבוע כי לא מספיקה הודעה למרשם תושבים על שינוי מקום המגורים, אלא יש צורך בשינוי המקום למעשה.

ח. רובין:
אני חושש שאם נוסח זה יחייב אדם המודיע על העברה ממקום למקום להגיש הצהרה בשבועה, הגשת עררים תהיה כמעט בלתי ניתנת לביצוע.

שר הפנים י. בר-יהודה: אני מסכים לומר: "עבר ובהתאם לזה מסר הודעה למרשם התושבים".

בפקודת מרשם התושבים כתוב שבמקרה של ספק יש רשות לתבוע הוכחות. בסעיף העונשים כתוב שמי שמסר הודעה כוזבת למרשם התושבים, דינו מאסר עד 6 חדשים או קנס עד 200 ל"י.
אני מוכן כי הוועדה תחליט שיודיעו מעל במת הכנסת, כי כל מי שיוכה נגדו שמסר בערר ביודעין ידיעה כוזבת יועמד למשפט.

י. שופמן:
לפי התיקון לחוק פנקס הבוחרים צריכים לכל חברי ועדת פנקס למסור רשימות אנשים שהועברו ממקום למקום.

ע. איכילוב:
אני מציע ששר הפנים ימציא לחברי ועדות הבחירות לעיריות רשימה מלאה של כל אלה אשר הודיעו על מעבר ממקום למקום אחרי 31 בדצמבר. אני מציע כי מיום העברת הרשימות תינתן תקופה של שבועיים להגשת עררים.

שר הפנים י. בר-יהודה: הצעתי שכל אחד מחברי ועדת הפנקס יקבל רשימה אינני יודע מה יהיה דינה של הצעת חה"כ איכילוב במקומות בהם לא הוקמו ועדות בחירות.

מ. בגין:
אני מבין שהסמכות לערור המוצננת לחברי ועדת הפנקס, ניתנת להעברה לאחרים. אם לא - אני מציע לעשות זאת.

היו"ר ז. ורהפטיג:
שמעתי היום את דברי נציגי הסיעות ביחס למצב פנקס הבוחרים והעררים עליו. על דעת כל הסיעות יכול אני לומר שתוספת זמן להגשת עררים היא רצויה בהחלט.

שר הפנים י. בר-יהודה:

תוספת זמן אינה מפריעה לי, בתנאי שהיא לא תפגע במועד של הגשת רשימות המועמדים 50 יום לפני הבחירות.

הבחירות.

ה ח ל ט ה

כל המועדים שבסעיף 9 לחוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 16) - סעיפים 13, 14, 15, 16, 17, 18, 18א, 18ב לפקודה - הוארכו בשלושה ימים.

י. שופמן:

לא הוחלט עדיין על מה מסתמכת בקשה להעברה מרשות מקומית אחת לשניה. אני מציע כי המבקש יצהיר כי הוא גר באמת במקום פלוני ואינה נמצא ברשימת הבוחרים של אותו מקום.

שר הפנים י. בר-יהודה:

מה יהיה דינם של כ-8000 עררים שהוגשו כבר.

מר ידין:

אינני חושב שיש צורך בתיקון המציע חה"כ שופמן. אין צורך לשנות עררים שכבר הוגשו. רוצים כאן להבליט שמותר להעביר מישהו מרשימה אחת לשניה, רק אם אוּוּ אדם באמת מחגורר במקום אליו מבקש העברה. אם הוא טוען כך ולשר הפנים אין ספקות ביחס לנכונות הטענה, יכלול אותו אדם ברשימת ההעברות ולפי הצעת הממשלה יעביר את הרשימה לחברי ועדת הפנקס ולחברי ועדת החוקה - גם לחברי ועדות הבחירות המקומיות. אם שר הפנים יהיה מסופק אם המבקש גר במקום אליו מבקש העברה, יוכל המבקש לערור על החלטת שר הפנים.

ח. צדוק:

נדמה לי שמבחינה ציבורית לא יהיה זה נכון ליצור עכשיו מצב חוקי שיפסול את המצב החוקי שהיה קיים עד כה ויחייב אלה שהגישו כבר עררים להגישם מחדש.

לכן מוכרחים לחזור להצעה של פנקס צמוד אחד.

שר הפנים י. בר-יהודה:

אני מוכן להסכים לשני פנקסים, אבל אינני יכול לומר באחריות מלאה שאפשר לבצע זאת.

הודיעו לי אתמול על המוני אנשים שאינם נמצאים ברשימות. מ-3170 בעלי זכות בחירה בטבריה הודיעו 540 בעלי זכות בחירה, המהווים כ-17%, כי אין הם נמצאים בפנקס אם כי יש להם פרטים במרשם התושבים. מר גרץ יוצא לטבריה כדי לבדוק את הדבר. אם יחברר שאנשים אלה לא נכללו בפנקס באשמת המכונות, אינני חושב שאפשר יהיה לחייבם להגיש עררים.

מר ידין:

אפשר להוסיפם רק על ידי ערר, כי הפנקס כבר סגור.

ב. אזניה:

אני מביין שלא ידוע עדיין מה קרה בטבריה ובמקומות אחרים. אבל אם יתברר שאנשים רבים לא נכללו בפנקס, לא תהיה ברירה אלא לקרוא בפגרה לישיבה של הכנסת ולחקן את החוק על מנת להוסיף לפנקס כל אלה שלא נכללו שלא באשמתם.

שר הפנים י. בר-יהודה:

מר גרץ אומר שהוא חושב כי אין יסוד לטענות הללו בטבריה. הוא אומר שאילו היה זה אחוז ארצי של אנשים שלא נכללו, היה זה אומר תוספת כה גדולה של בוחרים לכנסת שהיתה עומדת בניגוד לכל סטטיסטיקה. בכל אופן, יצאו עכשיו 15 איש לכל המקומות לבדוק את הדבר.

י. רוזנברג:

אני חושש שהידיעות הללו על איש הכללה המונית הן נכונות.

יחכן וכדאי לעבור לעבודת-ידיים ולעשות נספח נפרד לבחירות לעיריות ועררים לעיריות לא יהיו תלויים בעררים לבחירות לכנסת.

היו"ר ז. ורהפטיג:

הישיבה תחודש בשעה 18.00.